

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
na mesec . . . „ 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . „ 200—
četrt leta . . . „ 100—
na mesec . . . „ 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolara
četrtletno . . . 2 dolara

Novi naročniki naj posli-
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Sestavljanje vlade. Protić na obzoru.

Zagreb, 20. dec. (Izvirno poročilo.) »Večer« poroča iz Beograda: Nikola Pašić se je danes posvetoval z zastopniki klubov. Radikalci so pristali na to da postane predsednik ustavotvorne skupščine demokrat. Klub demokratov zahteva, da bi se za to mesto vsekakor določil Hrvat. Predsedništvo vlade naj bi seveda dobili radikalci. Pri zemljoradnihih je nastopila znatna izprememba ter nikakor ne bo več vstopil v vlado. Ob 12. se je posvetoval Nikola Pašić s predsednikom verifikacijskega odbora ter se bilo ob tej priliki dogovorjeno, da se za lutri skliče sestra konstituante, kateri se predloži poročilo verifikacijskega odbora. V sredo bi moglo priti do volitve predsednika, ker ni nobenih zaprek, da bi se ta volitev ne odpravila pred sestavo nove vlade. Nikola Pašić je imel tudi posvetovanje z Ljubo Davidovičem in dr. Korošcem. Popoldne ob 5. je odšel na dvor, kjer je poročal regentu Aleksandru o političnem položaju. Z ozirom na dosedanja pogajanja se širi vest, da bo Pašić predlagal regentu, da bi bilo primerno, ako se sestava nove vlade poveri Stojanu Protiću. Po poročilu verifikacijskega odbora je bilo izročenih 349 pooblastil. Odobrenih je vseh 345 mandata, medtem ko se smatrajo trije Trnbičević kot negotovi. Danes do-

poldne so imeli vsi klubi seje. Na katerih so razpravljali o izpremembi poslovnika. Zdi se, da se bodo pogajanja za sporazum nadaljevala izven konstituante.

Beograd, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Ako postane Stojan Protić ministrijski predsednik, pride v poštev zopet njegov načrt ustave, ki stoji na avtonomističnem stališču. Podpirali bi ga razen radikalcev Jugoslovanski in Narodni klub ter muslimani, medtem ko bi zemljoradniki po zaključku zadnje seje lojalno podpirali vsako ustavotvorno vlado. Demokratski in socialisti bi tvorili levico, komunisti na skrajno levico. Izgleda, da upa Protić, da dobi tudi Radičevce v svojo vlado.

Beograd, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Na današnjem popoldanskem sestanku je Pašić naznanil Davidoviču, da bodo radikalci postavili svojega kandidata za predsednika konstituante. Davidovič je o tem poročal svojemu klubu, ki na ni tozadevno še ničesar sklenil.

Beograd, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Danes se je demokratski klub posvetoval o kandidatih za mesto predsednika konstituante. V kombinaciji so dr. Lukinč, dr. Ribar in dr. Krestel. Srbski politiki zahtevalo, da bo predsednik brezpogovorno Hrvat.

Ital. kralj odobril rapalsko pogodbo.

LDU Rim, 20. dec. (Stefani.) Kralj je sankcioniral rapalsko pogodbo, General Caviglia, vojaški poveljnik v Juljski Bene-

čiji, je zato po naročilu italijanske vlade obvestil poveljnika reške regence, naj vzame voljo domovine službeno na znanje,

Akcija za nevtralno Reko.

LDU Zagreb, 20. dec. V Zagrebu bivajoči begunci z Reke so imeli včeraj sestanek, ki so se ga udeležili tudi Rečani italijanskega materinskega jezika. Udeležili so se zborovanja tudi pristaši Gotthardove avtonomistične stranke ter reški socialisti. Sklicatelji zborovanja so poudarjali v svojih govorih, da bi bilo potrebno osnovati na Reki jugoslovensko lokalno stranko, ki bi kooperirala z italijansko avtonomistično stranko in socialisti z na-

menom, da se poblija italijanska aneksionistična politika. Zastopniki reške avtonomistične stranke, kakor tudi socialisti so poudarjali potrebo, da se na Reki osnuje jugoslovenska stranka, da se prične z delom proti italijanski imperijalistični politiki v zvezi z drugimi strankami, ker je Reka v gospodarskem in trgovskem oziru navezana na svoje zaledje, ki je Jugoslavija. Vrhili se bodo še nadaljnji sestanki, na katerih se bo razpravljalo o tem vprašanju.

Sijajen sprejem kralja Konstantina v Atenah.

Atene, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Včeraj dopoldne je ob velikanskem navdušenju prebivalstva došel semkaj kralj Konstantin in njegova rodina. Tudi iz provinc je prišla velika množica k sprejemu. Ko je vlak došel na kolodvor, so pričeli topovi streljati, sirene so žvižgale in navdušenje prebivalstva je doseglo vrhunec. Ko je s kraljico zapustil kolodvor, ga je navdušena množica obkolila. Letala so metala iz zraka torbjerle vece. Kralj je

imel gala uniformo in maršalsko palico. LDU Pariz, 19. dec. Po poročilih iz Aten so zavezniške vlade sklenile, da ostanejo njihovi poslaniki za enkrat še v Atenah, ne smejo se pa udeleževati nobenih svečanosti in vzpostaviti odnošaje s kraljem Konstantinom. Isto velja za člane vojaških in mornariških misij. Ladje zaveznikov so že zapustile grške vode, da bi se ognile pozdrava križarke, na kateri potuje kralj Konstantin.

TRETIJA SEJA KONSTITUANTE.

Beograd, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Jutri ob devetih dopoldne se sestane konstituanta k svoji tretji seji na kateri predloži verifikacijski odbor poročilo o svojem delu in v zmislu člena 5. začasnega poslovnika. Kakor se govori v parlamentarnih krogih, bo član Narodnega kluba prošil za besedo ter predlagal, naj se konstituanta odredi do po pravoslavni Božiču. Ta predlog bo najbrže sprejet in konstituanta se na to odredi do druge polovice januarja.

PEGASTI LEGAR V ZAGREBU.

Zagreb, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Uradno je bilo javljeno, da se je te dni pojavilo v Zagrebu 11 primerov pegaste legarie. Od strani mestnega fizikata so se podvzele vse mere da se bolezen ne razširi. Kakor doznavamo, se je od sobote do danes pojavilo še nekaj primerov. Menijo da so bolezen prinesli begunci Wranglovo vojske, ki so prišli v Beograd.

PROTIĆ ODSTOPI KOT ČLAN VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

LDU Zagreb, 20. dec. »Rilec« poroča iz Beograda: Na današnji seji verifikacijskega odbora se je predčitala ostavka Stojana Protića kot člana verifikacijskega odbora. Stojan Protić utemeljuje ostavko, da se je iz razgovora z dr. Lazo Markovcem prepričal, da ne more biti govora o mandatih, katere je odbor predlagal kot ne-sporne ter da z ozirom na to manjšina nima pravice, podati drugačno mnenje, vsled česar se ne more strinjati s takim uničevanjem pravic manjšine, kakor je dosedaj obstajalo.

NEMŠKA ŽIVINA ZA SRBLJO.

Beograd, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Te dni se je ustanovila komisija, ki bo od Nemčije prevzemala živino za našo državo. Prevoz te živine bo stal 30 milijonov dinarjev. Radi pomanjkanja vagonov, se bo sta naprosila Nemčija in Avstrija, naj nam dasta za ta prevoz na razpolago svoje vagonne. V Mariboru in Zemunu se ustanovita dve bolnici za živino. Prevzemanje se prične v januarju.

Razkol v SLS.

Maribor, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Senzacija je zbudila v današnji »Straži« objavljeni uvodnik prof. dr. Franca Kovačiča »Na to pot ne gremo!« Članek se s treznim razmišljanjem sedanega političnega položaja v ostrih besedah obrača proti struji, ki je zavladala v ljubljanskem vodstvu SLS ter dokazuje na zgodovinskih zgledih, kako pogubna je gonja, ki jo je pričel »Večerni list« pod gesli: »Za republiko, proti prisegi kralja, proti militarizmu in proti imperijalizmu.« »Straža« pripominja, da je pričakovala, da bo vsaj »Slovenec« ubral zmernejšo pot ter zavrnul »strastne izbruhe svojega revolverskega tovariša.«

Zgodilo se je pa baš nasprotno. Tudi »Slovenec« je stopil v skupno bojno vrsto z »Večernim listom«, tako, da mora »Straža« očitati ljubljanskemu vodstvu SLS, da je njegova »gonja« proti narodni državi za neko megleno republiko negacija lastne države, s čimer stoji ljublj. gospodje »vedoma ali nevedoma v službi sovragov svoje naše naroda.«

»Straža« označuje kot skrajno drznost, da »neka ljublj. časnikarska klik« v imenu katoličstva vodi boj zoper državno edinstvo, in imenuje povzročitelje tega gibanja »brezvestne, kratkovidne, večnoma v tuji službi stoječe strankarske demagoge.« Članek končava ogroženo: »Kilka brezvestnih demagogov nam ne bo diktila, kaj je kršćansko in ne bomo dopustili, da se pod krinko kršćanstva razdira naša država in pripravljamo novo ropstvo pod tujevo peto, ter končuje z besedami: »Na pot grobokopov naše države ne gremo.«

V naslednjem članku iste »Straže« pa objavlja dr. Lenard »nekaj stvarnih po-pravkov«, ki poblija izvajanja »Slovenca« in »Večernega lista« izza zadnjih del, ker tudi predobčujejo prepad, ki je nastal med naziranjem mariborskega in ljubljanskega dela SLS.

Spor med ljubljanskim in mariborskim vodstvom SLS se je torej poostri do skrajnosti ter je z napetostjo pričakovati nadaljnjega razvoja. Na vsak način bo za razbistrenje nastalih nesoglasij potreben v najkrajšem času zbor strankinega vodstva, ki se bo v smislu svoječasne sklepa vršil v Mariboru. Da ta okolnost ni baš ugodna za sedanjo politiko ljubljanskega strankinega vodstva, je pač jasno. Gotovo je, da se treznemu glasu iz Maribora, ne bodo mogli z uspehom upirati ljubljanski glasniki in ako ne postati ljubljansko vodstvo SLS res grobokop lastne stranke, bo moralo kreniti na drugo pot, katero ji nudi le umik pred treznejšim Mariborom.

ČEŠKO-AVSTRIJSKA GOSPODARSKA POGAJANJA.

Praga, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Po-avetovanja z avstrijskimi zastopniki o gospodarskih vprašanjih so se danes končala. Razpravljali so tudi o pritožbi češkoslovaškega železniškega ministra, da Avstrija ne vrača nobenih vagonov. Dosedaj je ostalo v Avstriji že tisoč vagonov. To je tudi vzrok, da se ni mogla dostaviti polna količina premoga. Sklenili so, ustanoviti posebno prometno komisijo, ki bo reševala prometna vprašanja in ki bo vplivala na Avstrijo, da se češkoslovaško blago za Jugoslavijo predolgo ne zadržuje na avstrijskih progah. Bilo je sklenjeno, da bodo mogli češki industrijalci, ki pošiljajo blago v Jugoslavijo, predložiti svoje pritožbe glede prometa v Avstriji češkoslov. železniškemu ministru. Po ureditvi prometnih vprašanj se prične razprava o trgovinski pogodbi med Češkoslovaško in Avstrijo, pri kateri je zopet vprašanje premoga najvažnejše. Češkoslovaška dobavlja po zadnji pogodbi Avstriji premog, ne dobiva pa nobenega kompenzacijskega blaga. Zaradi tega je potrebno, da se rešijo vsa gospodarska vprašanja med Češkoslovaško in Avstrijo. Pogajanja o novi trgovinski pogodbi se prične začetkom januarja.

DR. BENEŠ V PARIZU.

Pariz, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je danes došel v Pariz, kjer je imel z francosko vlado razgovore o političnih vprašanjih. Jutri odpotuje v Prago.

Nepotreben problem.

Neverjetne stvari se dogajajo. Politiki se zastavljajo vprašanja, ali je Slovenstvo, ali ga ni. Tako nekako, kakor bi se začel val v steno slepec in si pri tem zatirjal: »Saj stene ni!«

Današnja doba skrajnega materializma je edina mogla dati domovini »voditeljev«, ki se pečajo s takimi problemi. Po našem časopisu čitamo dan za dnem konfuznost o vprašanju, ki ga za človeka, rojenega na naših tleh in zdravega, sploh ni. V interesu države Jugoslavije je po teh pojmi razkasanje Slovenije. V kratko odmerjenih vrstah se ne dajo izčrpati vsi argumenti proti pojmovanju zablodnikov, ki so se pogreznilo do trditve, da ni separatisti in ne škodljiv državi ne Kranjec, ne Štajerc in ne Primorec, pač pa ji je škodljiv — Slove-
nec.

Brez dvoma je med temi ljudmi idealistov, ki ne računajo s časom in ne s ritmom življenja, ki edina uspešna taranta organizma. Ti idealisti bi hoteli svojo lastno — neredko samo iz knjiž dobljeno — koncepcijo sveta in države aplicirati na živo narodovo telo, ki se giblje po svojih notranjih zakonih. Toda človeku se vsilijo nehotne misli, da je v politiki te ameri-
tudi dovolj računarjev, ki jim je izraz (ne mislimo pri tem na kako »jezikovno stališče«) biološke stupine, žive, gibajoče se in presnavljajoče se v svojem ritmu, na potu samo zato, ker ne morejo v tem ritmu domače zemlje do voljeve ter bi zato radi namah strli okrog sebe vso duševnost, da

bi se tako povzpelle avtomatično njihove lastne osebe.

O priliki smo se razgovarjali o tem tudi z našimi južnimi brati, ki so vsi tožili, da smo krivi sami, če za naše zahteve in za naše potrebe ne najdemo vedno dovolj razumevanja v centrli. V Beogradu imamo lepo številko Slovencev. Doslej nismo še slišali, da bi bil kdo podučeval srbsko javnost o naših bojih za Slovenstvo, bolih, ki smo jih bili kot predstraža za Jugoslov-
vanstvo. Atimirajo nas od Kolpe do Var-
darja in nihče med njimi ne misli, da smo škodljivi Jugoslovancu. Nepobitno dej-
stvo, da smo ravno njegov blisveni del, zanikajo le naši domači zaslepljeni.

Naravni razvoj bo šel v svoji meri, i. žel bo s časom, ne pa od danes do jutri. Ljudje, ki trepetajo pred materialno revo-
lucijo, sami bi pa hoteli z enim edinim do-
kretnom izvesti duševno, so v resnici škod-
ljivi državi. Oni izgivajo nepotrebna boj-
na protisila, kakor smo jih toliko slišali
od valilnih republik in fucaj suverenskih
pokrivalnih parlamentov ter drugega po-
dobnega dovt. Ti ljudje so krivi vsega
brezsmiselnega vira med brati, ki ne prinaša
koristi nikomur.

Dobri Slovenci so dobri Jugoslovani. Na sueno dopustiti misliti, da bi ravnal
to resnično kot s kalno vodo ter jo zo-
rabljati kakorkoli v strankarske namene.

Politične modrosti niso ti ekstremisti
zajeli niti žilice. Toliko o opisanju hoje
iz ljubljanske in mariborske oblasti v Ju-
goslavijo. —

ČEŠKI ZUNANJI MINISTER PRIDE V RIM.

Rim, 20. dec. (Izvirno poročilo.) »Epo-
ca« doznava, da pride češkoslovaški zuna-
ni minister dr. Beneš po zborovanju sveta
za zveze narodov in po kratkem bivanju v
Pragi, v Rim. Italijanski zunanji minister
grol Storza je ta poset že pred nekoliko
dnevi naznanil v zbornici.

ČEŠKOSLOV. TRGOVSKA ZBORNICA V TRSTU.

Praga, 20. dec. (Izvirno poročilo.) V
Trstu se je danes ustanovila češkoslovaška
trgovska zbornica. Za predsednika akcij-
skega odbora je bil izvoljen znani organi-
zator čeških legionarjev v Italiji, general
Piccione.

UVOZ SUROYIN NA ČEŠKO.

Praga, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Valutna komisija je sklenila, do-
voliti uvoz surovin iz inozemstva
samo, ako importirer dokaže, da
so dobili od inozemskih dobaviteljev
kredit najmanj treh mesecev. Ta
sklen se je storil vsled pomanjkanja
tujih valut.

PADANJE CEN V AMERIKI.

LDU Washington, 19. dec. V
uradni obliki glede znižanja cen na-
znanja vlada, da so cene povprečno
padle za dvajset procentov. Letos
so padle cene živilom za 8 procentov
in cene blagu za obleko za 28
procentov.

ANGLIJA IN FRANCIJA — JAMČITA ZA AVSTRIJO.

LDU London, 20. dec. »Daily Tele-
graph« razpravlja o poročilu avstrijske
sekcije reparacijske komisije in poudarja,
da se ne sme delati z malenkostnimi sred-
stvi, temveč da se mora preteči polom
Avstrije preprečiti z energičnim nastopom.
List resno svarti veselile pred tem, da bi
uporabljale taka sredstva, ki bi bila ko-
ristna le nekaj časa in zahteva, naj se
uvažujejo predlogi reparacijske komisije,
med temi zlasti posojilo v znesku 250 mi-
lijonov dolarjev za oskrbo Avstrije z ži-
vili, premogom itd. List piše dalje o po-
sledicah poloma Avstrije in trdi, da mi-
rovnja pogodba sicer ne dovoljuje priklju-
čitve Avstrije Nemčiji, da pa je omejitev
različnih držav, ki so nastale iz Avstrije
dovedla do položaja, ki bi mogel biti Ev-
ropi nevaran. List meni, da konferenca
podonavskih držav ne bo privedla do ni-
kakih uspehov in predlaga, naj Anglija in
Francija nastopita kot finančna poroka za
Avstrijo.

PRED NOVIMI STAVKAMI V AVSTRIJI.

Dunaj, 20. dec. (Izvirno poročilo.) Pričakuje, da se v kratkem
prične stavka zobozdravnikov zob-
nih tehnikov nameščencev državnih
železnic in tudi občinskih uradnikov.

BOLŠEVIKI NASTAVLJAJO MINE.

LDU Washington 20. dec. V ba-
ltičkem morju so bolševiki nastavili
plavalne mine, ki zelo ovirajo plovo-
bo. Bolševiki so nastavili mine zato,
da bi npreprečili izkrcanje antantnih
četi.

RUSIJA IN ŽELIGOWSKI.

LDU Varšava 20. dec. Kakor do-
znava listi iz Rige, je ruska dele-
gacija izjavila, da bo Rusija napadla
generala Želigovskega, ako se bodo
zbrale na ozemlju, ki ga je on zase-
del čete z namenom, da bi se borile
proti Rusiji.

AMERISKI KREDIT ZA NEMCIJO.

London, 20. dec. (Izvirno poročilo.)
»Exchange Telegraph« javljajo iz Wa-
shingtona, da je posl. Maten predložil re-
presentacijski zbornici predlog, ki zahte-
va od vlade kredit petih milijard zlatih
dolarjev za Nemčijo, da bi ta mogla vzpo-
staviti svoje trgovinske odnošaje z Zedi-
mjenimi državmi. Predlog se v kratkem
predloži komisijemu odboru.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA 20. decembra.

Valute in devize.
Zagreb: Dolarji 146.50—147.50,
avstrij. krono 0—26.50, franc. franki 0—900,
unapoleondor 483—484, nemške marke 201—
203, ital. lire 0—525, bolg. levi 150—160.
češkoslovaške krone 170—175.
Curlin: Berlin 8.95, New York 657,
London 22.24, Pariz 38.65, Milan 22.50,
Praga 7.25, Budimpešta 115, Zagreb 4.05,
Varšava 1, Dunaj 1.30, avstrijske krone
1.90.
Dunaj: dinarji 1650—1670, dolarji
682—686, francoski franki 3095—4035, švi-
carski franki 10.325—10.375, češke krone
770—776, madžarske krone 111.50—113.50,
lire 2282.50—2302.50, nemške marke
945—951, poljske marke 105.50—107.50.
Praga: dinarji 209, marke 119.75,
švic. franki 133.50, lire 306, franc. franki
533.50, funti 310.50, dolarji 87.75, avstrij.
krone 12.75, poljske marke 11.50.
Efekti.
Zagreb: Banka za Primoje 0—
1075, Jadranska 1800—1900, Jugoslovanska
626—630, Ljubljanska kreditna 930—950,
Prastrediona 8900—9000, Riječka pučka 458
490.

Dve koncepciji.

Stojimo pred odločilnim obratom naše notranje politike. Po kateri koncepciji naj se zgradi država, ali po radikalni prenosni doseganju pokrajin po načelu popolne enakosti prebivalstva, ali po počasnem nrehanju iz starega v novo, na podlagi prizanesljivosti, konservativnega kompromisa z dosedanjimi političnimi enotami s historičnim. Katera koncepcija je prava?

Ako si za primer vzamemo Nemčijo, moramo priznati, da je staro Nemčijo uničil ravno partikularizem, prevelika osamosvojitve posameznih dežel na škodo centralne oblasti. Počeno za naše današnje stanje je, ako se spomnimo, da je bila sedaj absolutna trdna nemška edinstvo še l. 1866. do 1870. tako slaba, da so se borile južnonemške države z orožjem v roki zoper Prusijo, ki jih je hotela ujediniti v enotno državo, in še l. 1870. je malo manjkalo, da niso iste južnonemške države potegnile s Francozi proti pruskim bratom.

Zgodovina je dala prav Prusom, ki so nutili nemškim državam, katere so se bodisi prostovoljno ali vsi ali manj prisiljeno združile v nemško cesarstvo, široko polje avtonomije in proglasili kot skupne te najbolj važne zadeve. Kaiti narodno edinstvo Nemcev se je ta čas ukoreninilo na škodo malenkostnega partikularizma.

Ali imamo prav oni ki nam priporočajo nemški vzorec? Po njih naznanju bi postali naši hrvatski starčevičanci najboljše Jugoslovani na ta način, da bi skupna država ne temeljela ničesar njihovim takimenovanim narodnim posebnostim, njihovi plemenski občutljivosti, datale pa bi jim krepko voljoško in gospodarsko oporo. Danes se vsaka vlada v veliki meri depopularizira: ves odpor pa se sedaj obrača proti Srbom: bilo bi torej res v nacionalnem oziru koristnejše, ako bi ljudstvo v partikularističnih vladah videlo vzrok svojih težav in si želelo zboljšanja v idealu popolne edinstva države. Dalje se današnja borba avtonomajev obrača hočeš nočeš proti narodnemu edinstvu, dočim bi se v obratnem slučaju bol nezadovoljstev obračal proti avtonomnim oblastem, s čimer bi ne postajala misel popolnega edinstva avtonomno popularnejša, kaiti z nepopularnostjo vsake vlade moramo gotovo še nekaj let računati. Morda bi se dalo na ta način Radičev nahtre premagati.

Pristaši druge koncepcije se bole, da bi avtonomija na historičnih temeljih separatističnim in protinacionalnim življenjem pomagala do vlade: oni smatrajo avtonomstvo za konservativnost in anacionalnost kakor je bilo na dr. staro avtonomstvo Dalmatinčev, ki še pred 50 leti niso marali združiti s Hrvatsko. Oni mislijo, da je najboljša za državo, da se to konservativno avtonomstvo s silo premaga in se mu z radikalnim razkosanjem historičnih teritorijev izdoreže korenine.

Kateri koncepciji bo dala zgodovina prav? Ali se bo tudi to pot uveljavil zakon, da pot, ki vodi naravnost navsem proti cilju, ni vedno najkrajša, marveč da pridemo lažje in zanesljivejšo do cilja, ako upoštevamo vse posebnosti terena in napravimo, ako treba, tudi primerne ovirke.

S tem premišljanjem sorejemo vest o pogajanjih med Protičem in Radičem.

Komunisti in država.

Dopisnik zagrebškega »Jutarnega lista« je te dni posetil tajnika kluba komunistične stranke z. Simo Milučića, narodnega poslanca, ter zavrnil za podatke o komunistični stranki in o njenem stališču do ureditve države. G. Sima Milučić je dejal:

Številno mandatov, ki smo jih dobili pri volitvah v konstituanto nas ne preseneča. Ta uspeh pripisujemo vplivu naše stranke na mestne in vaške siromašne kroge. Uspeh naše stranke v Makedoniji je zato tako velik, ker je delavski narod Makedonije videl troje vlad: bolgarsko, turško in jugoslovansko. Uveril se je, da nobena od teh vlad ne more odobroiti potrebam siromašnih slojev, ker so proletarske koristi v nasprotju z interesi vlade. V Hrvatski je bil naš uspeh manjši nego v Makedoniji zato, ker je Radičeva stranka šla v volitve z našimi gesli. O naši taktiki v konstituanti ne vem nič. Komunistični poslanci smo navadni vojaki, ki moramo brezpozorno izvrševati ukaze našega strankarskega vodstva, vsled česar so pri nas vsakemu po-

edincu roke vezane. Napram Radiču bomo zavzeli na mojem to stališče: Pomagali mu bomo, kar se tiče vprašani suverenosti konstituante, poslovnika, prisrge ter oblike države. Glede tega vprašanja smo mnenja, da je vsaka republika boljša od monarhije. Zato bomo vedno podpirali vse republikanske struje, kaiti upičevanje monarhije pomeni korak v izvršitvi našega programa. Z ozir na stališče naše stranke do centralistične ureditve naše države izjavljam, da je to vprašanje eno od najvažnejših vprašani, ki se obravnava v meščanskem tisku. Zanimivo je, da vsi listi nišelo o centralizmu komunistov. To ni pravilno. Mi brezpozorno zastopamo sistem centralizma v naših političnih in strokovnih organizacijah, ker nam to nalaga III. internacionala. V državni ureditvi pa zastopamo sedaj sistem administrativnih samouprav, toda samo oblika sovietske organizacije, katero zastopamo, je sinteza centralizma in decentralizma, ter bo ta oblika proletarske državne organizacije po naši sodbi brezpozorno zmagala. Da bi naša stranka v konstituanti sodelovala z demokrati ali kako drugo stranko, je izključeno. Naša stranka je ločena od vseh drugih strank z nepremostljivim prepadom.

Radičevci v Beogradu.

Te dni so se mudili v Beogradu odposlanci Hrvatske republikanske kmečke stranke: dr. Horvat, dr. Krnjević, Predavec, Koavčević in Jagatić. Konferirali so z zaupniki Narodnega kluba, s Protičem za radikalce s Klubom jugoslovanske organizacije, z zemljoradničkim in s Koroševim klubom ter z notranjim ministrom Draškovićem. O svojem potovanju v Beograd so Radičevi odposlanci izjavili:

V Beogradu smo prišli na poziv nekaterih strank ter v svrhu informacij o razpoloženju in polnovanju političnega položaja v raznih političnih strankah. Z muslimani smo se razgovarjali samo informativno. Tako tudi z g. Protičem. Govorili smo o poslovanju ter o agrarnih vprašanjih. Iz konference z g. Protičem smo dobili vtis, da ni izključno, da bi morlo priti do sporazuma. Tudi z muslimanskim klubom se bo lahko našel temelj za sporazumno delo. Republikanci stoje posebno v vprašanju poslovanja in polnovanja ustavotvorne skupščine popolnoma na našem stališču. V splošnih načelih se z nami skladajo. G. Protiču in vsem parlamentarnim klubom smo predložili naše resolucije sprete v Zagrebu na veliki skupščini Hrvatske republikanske stranke. Težišče naših zahtev je bilo: Da ostanje konstituanta suverena ter da je ne more razpuščiti nihče drugi nego sama. Zahtevali smo tudi, da se izključi matorizacija ter da se ne polaga prisega kralju. Dobili smo vtis, da se bo naše stališče vnoševalo.

Dr. Brejčeve obljube Kočevarjem.

Bivši predsednik deželne vlade je moral pred volitvami v imenu svoje stranke dati kočevski deputaciji izredne obljube, ker piše sedaj »Gottscheer Zeitung« zelo odločno pod naslovom: »Sedaj izpolnite dano besedo!« Članek trdi, da so zastopniki slovenskih strank obetali opetovano: »Ko bodo končane volitve v konstituanto, potem prideto tudi Kočevarji zopet do svojih pravic glede svobodne rabe njihovega nemškega jezika.« List dostavlja: »Volitve so minule. Sedaj izpolnite svojo obljubo in ne silite več naših otrok v slovenske razrede, dajte nam nazaj gimnazijo, Marienheim, Studentenheim, zaprte šole, občinite z našimi ljudmi v uradih nemško! Naše dosedanje državljansko vedenje nas opravičuje do teh zahtev.« — Kakšne so bile dr. Brejčeve obljube v imenu stranke, nas ostalih Slovencev to prav nič ne briga. Odločno smo proti temu, da bi se Kočevarji v naši državi še kedaj protežirali kot »Herenvolk« kot država v državi. Posebno se to ne sme zgoditi, dokler ne dobijo koroški Slovenci enakopravnosti, katero so jim zalamčili zastopniki antante in sama avstrijska vlada. Te obljube pa se niso dale le med štirimi očmi, temuč v pismeni mednarodni pogodbi, ki se je lavno razglasila, a se vendar ne izpolnjuje.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK, KIPOROČA STVARNO IN NEPRISTRANSKO, JE »JUGOSLAVIJA«.

Iz češke zbornice.

LDU Praga, 18. dec. V nadaljnjem poteku seje poslanske zbornice je prišla na vrsto predloga o podražavljanju zasebnih železnic. Posl. Lodgman je predlagal, naj se ta predmet odstavi z dnevnega reda, kar pa je večina odklonila. Nemci so nato vpriporili hrupno obstrukcijo, tako da se je morala seja prekiniti. Ko se je ob 1. ponoči seja zopet otvorila, je govoril poročevalec odseka o tej predlogi. Izvajanja poročevalca so molili nemški meščanski poslanci s hrupnimi medklici ter z razbijanjem poklopih, ter se je morala seja vnovič prekiniti. Po odmoru 10 minut se je seja zopet otvorila. Kljub temu se je hrup nadaljeval. Med govorom češkega govornika so planili nemški meščanski poslanci k govorniški mudi, da bi onemogočili nadaljno razpravo, kar pa so jim onemogočili češki poslanci in parlamentarna straža. Pred glasovanjem so nemški poslanci zapustili dvorano, na kar je bila predloga sprejeta. Poslanci Kalina, Scholl in Patzelt so bili izključeni od 5 sej, poslance Jung in Knirsch, ki sta že v drugi izključena, pa od 20 sej. Predsedstvo si je pridržalo pravico, vložiti pri državnem pravdnstvu ovadbo proti nekaterim poslane, ki so poškodovali državno lastnino, kar je izvalo burno odobravanje pri čeških poslancih. Seja je bila zaključena ob 2. ponoči.

Program nove madžarske vlade.

Budimpešta, 17. dec. (Izvirno poročilo.) Na današnji seji se je predstavila parlamentu nova Telekijeva vlada. Ministr. predsednik Teleki je razvil vladni program in izval med drugim: Avstrija in Madžarska sta obe enako zainteresirani na tem, da se vprašanje zapadne Ogrske reši na priateljski način, ki bo omogočil čim tesnejše gospodarske zveze med njima. V notranji politiki je treba misliti na rešitev vprašanja o prestolonasledstvu. To vprašanje se mora rešiti brez vsakih poizkusov pučev in brez vsake revolucionarne mahinacije na način, da bo ostal mir v deželi. Preden pa se ne doseže popolna notranja konsolidacija, se ne more misliti na končoveljavno rešenje vprašanja prestolonasledstva. V prvi vrsti se mora podvreči reviziji vprašanje razmerja med narodom in kraljem.

Skupščina zveze narodov.

Zaključna seja.

Zeneva, 18. decembra.

Na »dopoldanski« seji skupščine zveze narodov se je uredilo vprašanje mandatorov za nemške kolonije. Na to je Cecil kritiziral postopane sveta zveze narodov in opozarjal, da te svet deloval v vprašanju mandatorov za bivše nemške kolonije za zaprtimi vrati: to je okrenilo sovražnike zveze narodov v njih zadržanju. Do končnega uspeha vodi samo ena pot: delati se mora drugače, kakor na dunajskem kongresu. Stara metoda mora izginiti.

Balfour je prav tako ostro nastopil proti predgovorniku in izval, da se je treba ozirati vsemu: kar bi moglo izigravati skupščino in svet drugega proti drugemu. Vprašanje glede mandatorov spada v kompetenco sveta, niemu pristojna tudi sestava mandatne komisije in on ima odgovornost. — Naposled so bili Cecilovi predlogi oddani svetu.

Ob 4. popoldne se je otvorila zaključna seja skupščine zveze narodov. Vsi prostori so bili zasedeni. Skupščina je sprejela predlog, pozvati vse države, naj podpirajo bol proti ložarju na Poljskem. Naposled je imel zvezni predsednik Motta poslovljni govor: pozdravil je skupščino, ki je označila svoj duh in svoj smoter, ko je sprejela Avstrijo in Bolgarijo. Pokazala je, da se ti državi nista brezuspšno obrnili na velikodušnost in lojalnost zmagovalcev. Ob velikem odobravanju se je spomnil predsednik Motta bližajočega se božiča in dejal: Mi vsi ne moremo več ostati ravnodušni.

Tako je končala prva skupščina narodne zveze. Dne 15. novembra se je pričela in je imela 31 plenarnih sej, na katerih se je razpravljalo o gradivu, pripravljenem v mnogih komisijah sejal.

Angleško-ruski trgovski odnošaji.

Iz Kopenhagena poročajo, da se je vrnil iz Londona v Moskvo član Krasinove delegacije, ekspert Liberman, ki je vrhovnemu svetu za narodno gospodarstvo podal sledeče poročilo: Trgovska delegacija je smatrala

za svojo najvažnejšo nalogo preskrbo ruske gozdne industrije z aparati in stroji, roudčavanje stanja na svetovnem trgu z ozirom na vozne naklade in ravnotako porajanjaz evropskim proizvajalci o gozdni koncesiji v Rusiji. Strojev je bilo na svetovnem trgu dovolj in delegacija je kupila 50 lokomobil in ravno toliko strojev za mehanične strugarne. Zato je plačala 10 milijonov zlatih rublev in 3 milijone švedskih kron. Od teh predmetov je kupljen samo 10 del v švedski, ostalo pa vse v Angliji. Danes, nadaljuje Liberman, se je švedska že postavila kot naš konkurent v gozdni industriji. Razpravljalo se je tudi o vprašanju zveze med Rusijo, Finsko in švedsko, da bi tako lahko diktirali cene in monopolizirali ves trg. Napred bi mi morali izvoziti iz arhangelške gubernije one količine gozdnega materiala, katere je Anglija za časa okupacije severne Rusije pokupila. Mi smo izjavili, pravi Liberman, da nikakor ne moremo priznati teh pogojev, vendar pa tim bomo šli na roke pri vprašanju likvidacije. Z angleško vlado smo sklenili pogodbo, da nam dostavi v 18 mesecih 1 milijon želez-

nih pragov. To je prvi ruski sporazum z angleško vlado, ki nam bo dostavljala stroje, sladkor, tobak in druge predmete. Kot kompenzacijo zahteva večina firm koncesije za zelo dolgo časa v gozdni pokrajini severne Rusije. Za sedaj smo sklenili samo začasni sporazum. Po poteku polovice roka ima Rusija pravico, da zopet koncesije odkupi. Po končanem roku pa pripadalo vse koncesije z imovino vred sovietski vladi. Liberman takole končuje svoje poročilo:

»V inozemstvu smatramo Rusijo kot veliko zemljo z ogromnim troom, posebno za nekatere fabrikate in za nakupovanje surovin. Velike koristi izkazuje Rusiji skandinavske dežele, ki so za časa vojne razširile svojo produkcijo. S pomočjo Rusije se one lahko osvobodijo angleške gospodarske nadvlade. Važen je sedaj samo ta problem: jeli Rusija v stanu dostavljati toliko surovin? Ruska sovietska delegacija je že dobila poročstvo za koncesije iz Anglije, švedske, Kanade in Norveške. Naisprejemljivejši so angleški predlogi. Angleški trgovski delegati so pripravljeni, da se podajo sami v sovietsko Rusijo.«

Jugoslavija.

Zahteve južnosrbskih poslancev.

LDU Beograd, 19. decembra. Novi poslanci južne Srbije so zahtevali, da vlada precizira svojo politiko v južnih krajih, da uredi javno varnost, ki je v teh krajih minimalna, da zavzame stališče napram komunistom, da uredi promet in povzdigne ljudske šole na kmetih.

Regentova proslava v Pragi.

LDU Praga, 18. decembra. O priliki rojstnega dne regenta Aleksandra je bila v Nikolajevi cerkvi svečana zahvalna služba božja, kateri so prisostvovali poslanik kraljevine SHS dr. Ivan Hribar s poslanstvom in osebjem konzulata, zastopnik češkega zunanjega ministrstva in ministrstva za narodno obrambo, člani jugoslovanske

kolonije v Pragi, vrhovne češke oblasti in velika množica ljudi. Zvečer je bil pri jugoslovanskem poslanstvu slavnostni sprejem, na katerega so prišli predsednik Masaryk, državni funkcionarji, diplomatični deli itd. Predsednik Masaryk je ostal na jugoslovanskem poslanstvu do osemnajstih zvečer in se ves čas animirano razgovarjal.

Pomočniki delegatov linajnega ministrstva.

LDU Beograd, 18. decembra. Podpisana je naredba, s katero se imenuje za pomočnika finančnega delegata v Splitu Vitomir Stanojević, v Zagrebu Sima Gručić, v Sarajevu Jakob Vasović, v Ljubljani pa Peter Mihajlović.

Razna poročila.

Invalidske demonstracije pred rimskim parlamentom.

LDU Rim, 18. dec. Ministrski predsednik Giolitti je obiskal invalidske kolonije in se s posrščilo načrt o pospeševanju ravnanju z vojnimi invalidi in umirovljenici. Med današnjo sejo zbornice je več vojni poškodovancev demonstriralo pred parlamentom v znak protesta proti zavlačevanju izvedbe odredb, ki bi bile njim na korist. Ker so nekateri demonstranti hoteli vdreti v zbornično poslopje, jih je ustavila straža ob vhodu. V pretepu je bil ranjen en redar in dva demonstranta. Naposled se je posrščilo zopet vzpostaviti mir.

Fašistovski napad na socijalistična poslanka.

LDU Rim, 18. dec. Ko sta socijalistična poslanka Nicolai in Bentini stopila v Bologni iz sodnega poslopja, kjer sta zagovarjala socijaliste, obtožene zaradi izgrediv proti komunistom v Castelmazzoreju, ju je napadla skupina fašistov. Nicolai je bil poškodovan na glavi, Bentini pa se je otel pod varstvom redarjev. Ta dogodek je izval na večerajšnji seji zbornice viharan odmev. Socijalistični poslanci so burno protestirali proti postopanju predsednika, Naposled so se spopadli socijalistični poslanci in poslanci drugih skupin, tako da se je morala seja prekiniti. Ko se

je seja iznova pričela, je izjavil ministrski predsednik Giolitti, da vlada obžaluje vsakotro nasilnost in da bo odločno delovala na to, da bo takemu nasilju konec. Zbornica je imenovala komisijo, ki naj izvede preiskavo.

2 milijardi češkega deficita.

LDU Praga, 19. dec. Kakor poroča »Prager Tagblatt«, znaša vsota za vse naknadne potrebe, glede katere je vlada v sobotni seji proračunskega odseka podala predlog, okroglo 4962 milijonov. Dohodki znašajo 2676 milijonov, tako, da znaša deficit nad 2 milijardi.

Zveza narodov določila plebiscit za Vilno.

LDU Zeneva, 19. dec. Svet zveze narodov je razmotril poljsko-litvansko vprašanje in sklenil, naj se izvede ljudsko glasovanje v okrožju Vilne in naj se prouče potrebne izvedbene odredbe.

Irski poboji.

LDU London, 19. dec. V corški grofiji so vojaki na dveh tovorilni avtomobilih zašli v zasled. Dva vojaka sta mrtva in dva ranjena. Tovorna avtomobila so napadali zažgali. V grofiji Cavanu so bili napadani patrolirajoči redarji. Eden je ubit, trije pa so ranjeni.

Gospodarstvo.

Novo trgovske pogodbe. Iz Beograda.

Več držav se je obrnilo na naše trgovinsko ministrstvo s predlogom, da bi se revidirale stare in sklenile nove trgovske pogodbe. Ker ni nobenega razloga, da se ta predlog odbije, je ministrstvo naročilo svojim podrejenim organom, da takoj zberejo vse podatke, ki so potrebni za izvršitev teh pogajanj. Da bi bilo zbranje teh podatkov čim popolneje, je trgovinsko ministrstvo obenem pozvalo na sodelovanje ministrstva za poljedelstvo, finance ter prehrano in obnovo zemlje.

Novi tvornica v Celju. Ustanovila se je pod imenom »Cijal« v Celju tvornica kovinskih predmetov iz medenih zlitin, last Jos. Kirbische in druga.

Nacionalizacija »Agrarne i komercijalne banke« v Sarajevu se namerava v kratkem izvesti. Nacionalizacijo bo izvedel sindikat, v katerem se nahajajo Proletna banka v Beogradu, Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu, Savez srpskih zemljoradničkih zadruga v Sarajevu in skupina sarajevskih trgovcev.

Jugoslovanski trgovski zbornici v Nemčiji. Naša vlada namerava že s 1. februarjem 1921 ustanoviti v Berlinu in Monakovu jugoslovanski trgovski zbornici, ako v to privoli nemška vlada. Se pred Božičem pride v ta namen posebno odposlanstvo našega trgovskega ministrstva v Berlin.

Mednarodna trgovska zbornica. V Parizu se je osnovala mednarodna trgovska zbornica. Naša vlada je dobila povabilo, da pošlje v to zbornico svojega delegata, ki bo zastopal našo državo.

Povečana proizvodnja romunskega petroleja. Zadnjih 8 mesecev se je proizvodnja petroleja v Romuniji znatno povečala. Produciralo se je v tem času 750.797 ton petroleja, dočim se je minulo leto v istem času pridobilo le 500.000 ton.

Povišanje žitnih cen v Budimpešti. Na zahtevo kmetijskih in agrarnih zastopnikov namerava madžarska vlada povisati cene žita, ki so bile dosedaj maksimirane zelo nizko.

Poljska obnovi promet. Minister za javna dela, profesor Narutowicz, je zbornici predložil zakonski načrt glede zgradbe in vzdržavanja javnih cest. Zakonski načrt predvideva zboljšanje in razširjenje vseh železniških prog, da se omogoči blagovni promet po železnicah. Predlagal je tudi, da se zgradi 16 mostov, od teh 14 čez Dniester, Bug, Narv, Vislo in Njemen. Načrt predvideva tudi gradbo novih cest v vseh delih države, posebno na vzhodu, kjer so ruske čete uničile skoro vse prometne zveze.

Machlavičijev

»V L A D A R«

Je izšel, Naročite ga takoj pri Zvezni tisk.

Dnevne vesti.

— Šikane ljubljanske italijanske delegacije. Zadnji čas je pričela ljubljanska ital. delegacija na vse načine nagajati slovenskemu v zasedeno ozemlje potujočemu občinstvu. Ne glede na to, da se tam sedaj, ko so trije nastavljeni, veliko počasneje uraduje, kot ponorel, ko je opravljal gospod De Comelli vse sam, moralo vse stranke, izvenšim legitimirane trgovce vložiti pismeno prošnjo za potno dovoljenje. Ker se baie vse te prošnje pošle na kvesturo (policijo) v Trst v odobrenje, preide tudi več tednov, predno dosne rešitev nazaj. In zopet mora stranka čakati na končno izdajo zaželenega potnega lista. Poleg koreninetaške šebrezpotrebna zamuda časa! Ker se z lepa ne da tu nič doseči, bi bilo najbolje plačati take neumne šikane z enakimi protidredbanj napram Italijanom. Naša policija v Ljubljani ter naša delegacija v Trstu naj bi enako izdajala potne liste Italijanom le proti pismenim prošnjam in jih pustila istotako čakati tedne in tedne na rešitev. — Prizadejati potniki.

— Kaj na vojno opozorilo? Precel časa je že noteklo izza žirosanja priznanic vojnega posojila, toda od nikoder ni glasu o usodi teh posojil. Ako so priznanice brez veljave, naj se to javnosti brez ovinkov pove. Brezštevilno nujnih zapuščinskih razprav se ne more izvršiti, ker so v zapuščini tudi priznanice vojnih posojil.

— Definitivna določila o izmenjavi kronskih novčanic bo izdala šele nova vlada, ko se sestavi. Vendar se bodo začeli bankovci po 1—, 2— in 10 kron jemati iz prometa že v prihodnjih dneh, kakor hitro pride novi kovani drobiž v promet. Državno računovodstvo je že izdelalo načrt, kako se bo drobiž razdelil na posamezne pokrajine.

— Tehnična srednja šola v Ljubljani. Poverništvo za uk in bogoslužje naznanja, da se dogovorno z ministrstvom trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, s pridržkom II. semestra tekočega šolskega leta 1920/21 ime Državne obrtne šole v Ljubljani izpremeni v ime: Tehnična srednja šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremembi naslova povsem neizpremenjena.

— Strossmayerjev dan privedi povodom 106. rojstnega dne velikega mladike dne 4. februarja 1921 hrvatski »Prosvetni Savez«. Društvo pozivlja vse narodne organizacije v Jugoslaviji brez razlike plemena, da ta dan primerno proslavijo.

— Šolstvo v Srbiji in Črni gori. Po zadnjih statističnih podatkih ministrstva prosvete je v Srbiji (meja leta 1914) 4.235 učiteljev in učiteljic, v Črni gori pa 495. Šol je v Srbiji 2296, v Črni gori pa 264.

— Razpis nagrade. Ministrstvo za pošto in brzojav je razpisalo nagrado 10.000 dinarjev v srebru tistemu, ki pripravi tatu blaginice, v kateri je bilo v skupni vrednosti 783.540,50 dinarjev, in ki je bila ukradena v Beogradu o priklki, ko sta trčila poštni avtomobil in cestna železnica, dne 20. okt. t. l. Isto nagrado dobi, kdor pokaže, kje se nahajajo ukradeni predmeti in denar.

— Slavni kipar Ivan Meštrovič je došel v soboto v Beograd.

— Notarska imenovanja. Pišejo nam iz vrst notarskih kandidatov: Po dolgem nerazumljivem obotavljanju se je vendar poskolila notarska zbornica v Ljubljani in razpisala nekaj že davno praznih notarskih mest. Notarska zbornica v Celju pa še ne. Če razpisati nezasedeni notarskih mest v Murski Soboti in Dolnji Lendavi. Kje leži vzrok tega postopanja? Ko je šlo za odstranitev nemških notarjev, je bil predsednik društva slov. not. kandidatov od notarske zbornice v Ljubljani kaznovan, ker se je v spomenici očitano notarjem, da je glavni vzrok, da oni ne store nobenega koraka za odstranjenje nemških notarjev, in tem, da se boje za svoje kandidate. Ista igra se pojavlja in ponavlja sedaj. Notarskih mest je v Sloveniji izpraznjenih 9, razpisana pa so do sedaj samo štiri. Pač, da se ne dela krivica, razpisano je tudi mesto notarskega namestnika v Krškem — seveda zopet samo radi tega, da se imenovanja notarjev lažje zavlečejo in kandidatje dalje pridržijo v službi. Prošnje za razpisana notarska mesta v Cerklji, Trzinu, Vel. Laščah in Kranjski gori so bile vložene do 30. novembra t. l., a do sedaj še ni rešila teh prošelj niti notarska zbornica. Zakaj to zavlačevanje? Obracamo se v tem oziru na slovensko javnost in jo opozarjamo na te razmere. Naše nove poslane brez razlike strank pa prosimo, da se za zadevo zavzemajo in notarska imenovanja pospešijo.

— Hitrost naših železnic. Dne 15. in 18. oktobra sta bila odpisana iz Kamnika

v Zagreb dva vagona lesa, ki pa še do 15. t. m. nista dospela na cilj. Potujeta že torej cela dva meseca. Res vzorna hitrost.

— Iz poštno prometne službe. Z 10. decembrom se je ukinila vozna pošta med uradoma Motnik in Smartno v Tuhinju. Motnik in Spitališ (nabiralnica) imata poštno zvezo preko Celja in Vranskega. Vozna pošta med Smartnem v Tuhinju in Kamnikom pa občuje nadalje.

— Društvo jugoslov. mont. akad. »Sloga« v Prihranu naznanja, da je bil na obnem zboru izvoljen za zinski semester 1920/21 kot predsednik ing. cand. Ivan Grebenšek. Ker je glavni namen društva strokovna izobrazba, se obračamo s prošnjo na p. n. občinstvo, da po možnosti prispeva za društveno knjižnico in ekskurzijski fond. Prispevke je pošiljati na gorelji naslov.

— Tihotapec utonil. Blizu Segovec so potegnili iz Mure truplo 28letnega Fr. Špelca iz Luč, ki je utonil dne 10. oktobra, ko je hotel vtihtapiti čez Muro bika v Avstrijo.

— Vesele božične praznike in srečno novo leto želijo vsem prijateljem in znancem, posebno nežnemu spolu, fantje, ki se nahajajo pri 21. aeroplanski eskadrili v Podgorici (Crna gora): nared. pilot Ernest Turko iz Trsta, red. meh. Friedrich Tramsšek iz Sv. Miklavža, red. meh. Emil Plut iz Ljubljane, red. meh. Johan Bobek iz Sv. Vida pri Planini, red. meh. Martin Zver, iz Ljutomer, red. meh. Anton Zupan iz Trbovelj, red. meh. Franc Pinač iz Trbovelj, red. meh. Franc Mitnar iz Trbovelj, red. meh. Mihael Koritnik iz Hrastnika, red. meh. Johan Ojsteršek iz Hrastnika, red. meh. Alojz Storc iz Žibolci pri Ribnici, red. meh. Jakob Škraba iz Iga pri Ljubljani, red. meh. Jakob Miklar iz Trave pri Kočevju, red. meh. Johan Rauš iz Bilpe pri Kočevju, red. meh. Franc Mali iz Seftinc pri Kranju.

— Vsele Božič želijo vsem čitateljem in čitateljicam slovenski fantje 8. pp. v Zemlji.

— Primerno božično darilo je knjižica »Kaj se spodobi. Cena 10 K. Dobi se v vsaki knjižarni in v založbi anončnega zavoda »Vedež« v Mariboru, Slovenska ulica 6.

— »Mlada greda.« Opozarjamo na današnje oceno in oglas te krasne otroške knjižice v današnji številki: svoji deci ne morete pokloniti lepšega božičnega ali noveletnega darila.

Ljubljana.

— Tudi v Ljubljani padajo cene — seveda do ljubljanske. t. l. narobe, ker je Ljubljana sploh v vsakem oziru narobe mesto. Ako gre človek do ulicah, ozlovoljen že radi blata in gleda v izložbena okna, kaj bi kupil za božično darilo, se prime obupno za elavo in za denarnico. Predmeti, ki bi bili primerni za božična darila, so pravilčno nedosegljivi. Da teh vstopnih cen niso krivi le trgovci, je tudi res. Previsoka carina, drugi pri teh razmerah neobhodni stroški, zlasti velike tatvine pri blagu iz inozemstva, za katero se trgovci oskudijo pri ostalih predmetih povzročajo te cene. Za izsleditev omenjenih tatvin, o katerih se samo sumi, vendar na se določno ne ve, kje se vršijo, se nihče resno ne nobriža. Mnogi trgovci si iz gotovih vzrokov teh tatvin sploh ne upajo naznaniti. K vsemu temu še pride šikaniranje trgovcev pri carinarnici, kar tudi povzroča svoje »poselne« stroške. Pritožbe proti carinarnici sploh ne koristijo in trgovci samo škodujejo. Ker se s tem izpostavljajo še večjemu šikaniranju, iz tega vzroka menda nihče več ne riskira pritožb. Tako sta nezadovoljna trgovec in konzument, in v tem tiči velik vzrok slošnega malcontentstva. Pod takimi pogoji bo seveda stalo tudi prihodnje leto v znamenju mezdnihi čebani. Sile pa, ki bi znala napraviti tem škandaloznim razmeram konec, ni in je menda še dolgo je bo.

— Zn 6000 K blaga 21.000 K carine. Skoraj neverjeten se nam zdi razglaš nekera trgovca na Mestnem trgu, ki se onarivčuje napram občinstvu, da je primoran nakitje za božična drevesca prodajati za 300% dražje, ker je moral od blaga, ki ga je kupil za 6000 kron v Avstriji, plačati carine 21.000 kron. Zraven razglaš je trgovec nabiti tudi dotično carinsko pobornico.

— Nemški napisi v izložbenih oknih. Pišejo nam: Naši listi se dan za dnevom »zražajo nad tem, da imajo razni trgovci v Celju, Mariboru in obmetnih krajih nemške označbe blaga v izložbenih oknih. Ako se kaj takega zodi v krajih, ki so narodnostno nekoliko pomešani, ni toliko čudno, skoro neverjetno pa je, da nas v prestolnici Sloveniji izživajo z nemškimi napisi v izložbah. Neka trgovina v Prešernovi ulici ima v oknih hel listič z napisom »Christbaum-

schmuck«, neka druga trgovina na Sv. Petra cesti pa »Rosshaar« itd. Da ti ljudje v Ljubljani z nemškimi napisi le izživajo, pač ni treba ponudjati. Tem gosnodom najbrže naš denar preveč smrdi in se bošilo, da bi jim žepov preveč ne obtežilo. Da se to obteženje ne bo zvedilo, bomo že poskrbeli.

— Božično darilo Rožnodojem. Včeraj dopoldne so pripeljali z glavnega kolodvora proti Rožni dolini celi vlak — snega ter ga zaželi odkladati v jarke za tobačno tovarno. Obiljubljenih je še več vlakov. Ako se pomisli, da so jarki proti Rožni dolini itak vedno zamašeni, ker ni pravega odтока, tako da pri vsakem deževju poplavlja ravan, se prebivalci lepo zahvalijo za tako darilo. Zakaj se sneg ne odvaja v smeri proti Zalogu, da bi se voda odtekala v Ljubljano?

— Nasilni vojak. V nedeljo okrog polnoči je prebivalce v bližini ljubljanskega mostu zbudilo iz prvega spanja divje razgrajanje. Memre so delali trije pljani vojaki in neki civilisti. Pljana družba je prišla v neko gostilno na Sentpeterski cesti s klicem: »Mi smo boljševiki!« ter začela razbijati mize in stenske. Došli policijski straži so se dejansko uprli. Straža je prišla civilista, ki je imel pri sebi tujo sukno in dva klobuka. Eden vojakov je z bajonetom udaril po oknu, ter se močno ranil, da je bil ves okrvavljen. Vkljub temu se je upril ter se ni pustil obvezati. Stražnik je moral rabiti orožje. Tudi zraven došlemu naredniku so se vojaki zoperstavili, dokler ni potegnil sablje. Med razgrajanjem je padele tudi strel, najbrž so stražniki na ta način signalizirali pomoč. Z veliko težavo so ranjenega vojaka in civilista spravili na stražnico. Pri srbskih vojaki se takl izgrede nikoli ne zgodijo, ker jim je pljančevanje neznano.

— Za vojaškega pravoslavnega svečenika v Ljubljani je imenovan g. Dimitrije Jovanović, ki je že nastopil svojo službo. Dosedanji vojaški svečenik g. Obradović je bil iz Ljubljane premeščen.

— Akademska menza v Ljubljani se srčno zahvaljuje Kolinski tovarni za darovanih 600 kron.

— Strokovna organizacija hotelskih, gostilničarskih in kavarinskih uslužbencev vabi vse članke, da se sigurno udeležijo obnega zbora, ki se vrši v četrtek 23. t. m. v gostilni pri Lovšinu na Gradščini ob 24. uri. Člani naj prinese s sabo izkaznice, da obenem likvidirajo članarino. Priidite vsi, ker so na dnevnem redu važna vprašanja. — Odbor.

— Narodna študentska v Spodnji Šiški ima svoj redni občni zbor dne 26. decembra t. l. ob 14. uri v študentski sobi. Udeležite se polnoštevilno! — Odbor.

— Iz čakalnice na poštnem ravništvu je izginila ovrtnica, vredna 600 K. Oseba, ki jo je morda zamenjala, je znana, ter jo naj prinese na isto mesto nazaj.

— Zamenjana suknja. Došli gospod, ki je v soboto, 18. t. m. o priklki zaključene božične prireditve Slov. streškega društva v hotelu Tivoli zamenjal nekemu g. dijaku suknjo, naj jo takoj izroči pri tvrčki Kos v Židovski ulici 5. Tam dobi svojo suknjo s ključki vred nazaj.

Maribor.

— Neznosne razmere vladajo pri takajšnjem okrajnem kakor tudi okrožnem sodišču glede kolkovanja spisov. Gospodje zagovorniki se ne pobrigajo v toliko, da bi pri razpravah položili potrebne kolke, kar bi delo znatno pospešilo. — Tako pa morajo tekat od Ponclja do Pila, predno istakneš akt, da prilepiš potrebne kolke. — Koliko draga časa se s tem izgubi in zaven te še »gotovi« gospodje ozmerjajo, kakor bi bila tvojak rida, če niso spisi pravočasno kolkovani. — Apellamo tozadevno na predsedništvo sodišča, da napravi tudi tukaj red. — Prizadej!

Celje.

— V mestnem gledališču se je v nedeljo popoldne tretjič pri znanih cenah predstavljala tridejanska komedija »Morala gospe Duške«, katera je istotako, kakor pri prvih dveh predstavah dosegla lep uspeh.

— Tobak dobivamo v Celju še vedno na izkaznice. Če je tobaka res toliko v državi, da ga lahko izvažajo, zakaj so neki potem te izkaznice? Naj nam meročajne oblasti to pojasnijo.

— Božičnico priredi na božič celjska invalidska organizacija otrokom rovnih invalidov.

— Iz sejo celjskega mestnega soveta. Uslužbenecm planame so se zvišale plače za 15 odstotkov. Dal se jim je tudi nabavni prispevek po 200 K četrtletno. — Plače v elektrarni se zvišajo nastavljenem, ko prevzame vodstvo iste novi vodja. — Pritojbine v mestni klavnici so se zvišale za 50 odstotkov. — V prodajalni mestne aprovizacije se nastavi mesto Vivoda, ki je službo odpovedal, z. Edvarda Šimunca. — Za obratnega vodjo mestne elektrarne je bil imenovan g. Ivan Mihorka, dosedaj vodja elektrarne v Strnišču pri Ptuj.

— Predavanje celj. Sokola, katero je v soboto zvečer priredil kulturno-prosvetni odsek Sokola, se je izvršilo ob dobri ide-

leži. Po predavanju se je v gostilniških prostorih Nar. doma vršila prosta zabava.

— Sprememba hišne posesti. O. Fr. Perger je kupil hišo Petra Bračiča v Gosposki ulici. Podelila se mu je gostilniška koncesija.

— Pouk na gospodinski šoli v Celju, ki se je za nekaj tednov prekinil, se zopet prične.

— Zaprl so zaradi tatvine Ivana Murka, doma od Ptuja in njegovo ljubico Zofijo Vertačnik iz Boroveli, ker sta pokradla pri Tereziji Trebinger na Slomškovem trgu vrednosti za nad 20.000 K.

Ljubljanska poroča.

Tatit, ki še ne pozna denarja.

Pri čevljarskem mojstru Karlu Dobriču v Trzinu se je učil obrti 15letni Kristjan Rozman. Fantiču bi človek ne prisodil niti 12 let, toda navihani je za starega grešnika. Šolsko vodstvo poroča o njem, da ni hotel hoditi v šolo, temveč se je le potepal. Fantičeva predrznost se najbolj zrcali v dejstvu, da je celo pred preiskovalnim sodnikom trdil, da ne zna ne pisati ne brati, zato tudi bankovcev ne pozna. Tozadevni zapisnik pri sodišču je samo podkrižal. Pri drugem zaslišanju pa se je izpozabil ter čisto čedno podpisal svoje ime. Neko nedeljo ga je mojster gonil v cerkev, a fantič se je obotavljal, vendar je končno le šel pred domačimi iz hiše. Med litanijami pa se je vrnil, si prinesel lestev ter zlezel skozi okno I. nadstropja v sobo, vionil v omaro ter odnesel mojstru 32.490 K denarja. Nekaj časa je orožnikom trdovratno tajil, pozneje pa priznal, ter pokazal skrivališče denarja, obenem pa trdil, da razum bankovca po 80 K sploh ne pozna denarja. Dobrin je dobil ves denar nazaj. Pri obravnavi se je kazal tatit za skrajno nalvna in nedolžnega ter vse priznal. Poročniki so se postavili na stališče, da fantič res ni vedel, koliko je vzel, uakar je bil obsojen na 1 mesec poostrenega zapora.

Tatinske ciganke.

V dvoranu pripeljejo 4 kot banafske Svabije oblečene ciganke, ki se zovejo Barbara Müller roj. Wagner iz Pančeva, stara 37 let, Terezija Ritter iz Bačke, stara 64 let; Alojzija Ritter iz Banata, stara 37 let in Berta Ritter iz Maribora, stara 32 let. Vse štiri so rimsko-katoliške vere, brezposelne in brez stalnega bivališča. — Obtožnica pravi, da so imenovane prišle dne 28. avgusta t. l. preko Zagreba v Ljubljano, si najele v Koltežu pri Mar. Skapinovi sobo ter šle takoj »na delo«. Obiskale so razne trgovine, kjer se je najagorovnejša pogajala za ceno, drugi dve pa sta cele bale devale pod ogrinjala in prodajnice, a tretja je zunan blago prevzemala. Na ta način so nakradle pri trgovcu Kostevcu na Sv. Petra cesti blaga za 5520 K, pri Drofeniku za 4952 K, pri Mačku za 2600 K, pri Kraškoviču narejene obleke za 5415 K, pri Ambrožiču blaga za 2124 K, pri Karolini Treotovi, čevljev za 1465 K. Razum tega se je našlo pri tatitah še raznega blaga za 5058 K, katerega lastniki so še niso javili in sicer 28 m svilu, 37 m čerjra, 7 moških kap, 5 parov copat, več metrov barhenta, lonce, ogledala, igrače itd. (Med zaslišanjem so priznale, da je bilo to blago pokradeno v Zagrebu.) Skupna vrednost vsega nakradenega blaga znaša

27.134 K. Blago so znosile v prenočišče, ga zvečer zašile v veliko vrečo ter zapeljale na glavni kolodvor, kjer so ga shranile v garderobi same pa še znova na delo. Preden so se mogle dne 24. avgusta odpeljati, so jim prišli na sled ter so bile aretovane.

Obtoženke tvorijo dobro organizirano in strogo disciplinirano tatinsko družbo. Vse so soglasno pripovedovale, da so prišle v Ljubljano iskat stanovanje za svoje može, ki so hoteli priti muzicirati po gostilnah in kavnarnah. V začetku so tatvine trdovratno tajile ter trdile, da so se čez dan večinoma mudile v — frančiškanski cerkvi. Pozneje ste Müllerjeva in Terezija Ritter priznale, ter prevzele vse tatvine nase, češ, da sta Alojzija in Berta Ritter popolnoma nedolžni, ki niti slutili niste kaj nepoštenega. Seve sta drugi dve tudi sami zanikali vsakršno krivdo. Priče pa so potrdile, da sta bili tudi mlajše dve pri vseh tatvinah v trgovinah. Posebno so vse priče spoznale Alojzijo, ki je izredno debela, a še sedaj je tašča Terezija tajila, češ, da je takrat bila tudi ona še tako dobro rejena. — Obdolženke je zagovarjal dr. Grablovic. Senatu je predsedoval nadsvetnik Rekar. Poročniki so stavljeni vprašanja potrdili, na kar sta bili Barbara Müller in Terezija Ritter obsojeni vsaka na 2 leti; nedolžni tovarišci Alojzija in Berta Ritter pa vsaka na 1 leto težke ječe. Kazen je izpadla tako milo, ker so se tatvice rotile pri Bogu in svetnikih, da še niso nikdar imele s sodnijo opraviti, a sodnih izpisov od madžarskih sodišč ni bilo mogoče dobiti. Obravnava se je vršila deloma v nemškem jeziku, ker so ciganke trdile, da znajo le nemško in madžarsko, daji so priče potrdile, da so v trgovinah govorile v nekakem arbo — hrvatskem narečju.

Sport in turistika.

Ustanovitev športnega kluba v Trzinu. Iz Trzina nam poročajo, da se je tam osnoval »Športni klub«. Vsakdo, ki pozna krasna sankališča (Ljubel, Sv. Katarino, Sv. Nežo) in lepe, lahke in težke gorske partije za smučanje v tej okolici (Dobča, Košana, Javornik, Sv. Ana, Zelenico itd.) bo to vzel z radostjo na znanje. Železniške zveze so ugodne. Športna društva naj stopijo v stik s omenjenim klubom glede informacije o zimskem športu. Dopise sprejema g. Anton Jelenc, t. l. predsednik S. K. Trzina.

Gledališče in glasba.

Sprememba repertoarja. V operi se igra v torek, 28. t. m. »Trubadur«. (C).

Začarani princ. V nedeljo popoldan je otvorilo marionetno gledališče v ljubljanskem Mestnem domu letošnjo sezono z igrokazom »Začarani princ«. Gasperčka Lantarija je bilo ob tej priliki veselo staro in mlado. Razveseljevo je, da se je občinstvo že za prvo predstavo marionetnega gledališča tako živo zainteresiralo ter jo posetilo v res častnem številu. Marionetno gledališče nam obeta letos mnogo zanimivosti in je vredno, da ga posebej ne le mladež, temveč tudi odrasla publika. Gledališče izpregovorno o priklki obilne, je, kakor to zasluži, za sedaj le opozarjamo nanj in ga vsem prijateljem napravljen zabave toplo priporočamo v obisk.

Mali oglasi.

Prodaja se:

KMEČKA HIŠA

z gospodarskim poslopjem in velikim vrtom, vodovodom v veži, se za primerno ceno prodaja, Alojzij Slamnič, Selo 48, Moste. 2455

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljn pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

Novosti »MULTIPLEX« Novosti Računski stroj. Dell, množil avtomatično do 1.000.000 in več. Potreben v pisarnah, trgovinah, šolah itd. Zepna oblika. Cena na povzetje 14 K. Proti predplačilu 10 K. Trgovci velik popust. Pošilja: R. Čotič, Vrhnika. 2478

SANI

3 za lahke in 2 za težko vožnjo, več vozilov z olinatimi osi ter nekaj težkih voz in razne prsne konjske opreme, fino in nevalno izdelane, kakor tudi komate za težko vožnjo ima na prodaji: Mihael Osolin, sedlarstvo, Domžale. 2441

PISALNE STROJE

»Remington« nudi tiskar K. et Krogar, Ljubljana. 2461

Razno:

VZAMEM DRUŠTVENO GOSTILNO

ali kaj silnega v najem v mestu ali izven mesta pod »Takoj« na upravo »Jugoslavije«. 2474

DOBRO IDOČO TRGOVINO

na prometnem kraju vzamem v najem event. kupim isto. Ponudbe pod »Trgovina« na upravnishvo »Jugoslavije«. 2484

Našim malčkom za Božič za Novo leto.

„Mlada greda“

otroške pesmice Iv. Albrehta slike M. Gasparija

je izšla in se naroča pri »Zvezni knjigarni« v Ljubljani, Marijin trg, 8. Cena navadni izdaji (na risalnem papirju) 40— K., luksusni izdaji (na naj-finejšem umet. papirju) 60— K.

■■■

Dobi se tudi po vseh knjigarnah.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dolge.)

»Četrtno dohodka? Oho!« Krčmar je bil mahoma ves potolažen. »Kolikšna pa bo vstopnina?«

»Dva solda in šest denarijev za osebo. Računajte! Ako dobimo vsak dan samo sto gledavcev, postanete milijonar.«

Oštr je pomislil. Kupčija se mu je morala zazdeti ugodna, zakaj iztegnil je roko rekoč:

»Vej!«

»Živijo!« so zaripli pomočniki.

Tako se je ustanovila igravska družba Turlupin, Gautier-Gargouille & Gros-Guillaume, ki je postala kmalu vznemirljiva konkurentka privilegiranih komediantov.

A to ni vse! je dejal Turlupin, ko je četvorica izpraznila steklenico vina na svoj bodoči uspeh. »Manika nam še tovariša, ki bo igral sicer našažje vloze, zakaj govoriti mu ne

bo treba nič. Gautier - Gargouille, Gros-Guillaume in jaz imamo dovolj dobre jezike, da lahko zabavamo poslušavce. Žalibog na ne zna nič izmed nas spodobno držati batine. — Treba nam je nekoga ki se ve obnašati, kadar mu mažejo grbo z lesenim oljem.«

»Ho! vraga!« se je splašil oštr. »Ne mislite, da vam bom jaz igral tega igraka.«

Tisti hip na je vstal Cogolin, ki je ves čas željno poslušal razgovor. — Stopil je pred Turlupina, položil roko na srce in dejal z neizmernim rezanjem:

»To je baš moja stroka, gospodi! Trojica je osuplo motrila ta plešasti in režeči obraz.

»Imenitno!« je vzkliknil Turlupin. »Silaino!« je pritrdil Gautier-Gargouille.

»Neprekoslivo!« je izjavil Gros-Guillaume.

Cogolin se je poklonil vnovič in obstal ponižno pred svojimi ocenjevalci. Turlupin ga je pazno pogledal ter povzel:

»Res znate držati batine?«

»Že nekaj dni me vežba usoda v tej umetnosti.« se je odrezal Cogolin. »Palice, bunke, brce, vse tako in enako držim, da ni moči učinkoviteje. — Zdi se, gospodje komediantle, da je bil to moj poklic. Zaman sem poizkušal raznovrstne druge obrti: vsaka se me je otresla, samo batine mi le-tio na hrbet same od sebe. Za svoje sodelništvo zahtevam od vas zgolj hlevček in koritce. Se pravi, hlevčka lahko tudi ni, ker že imam nekaj takega, v pravem pomenu besede. — Toda za Boga, Marijo in vse svetnike vas rotim, glejte, da mi boste dali pošteno iesti in piti. Preizkusite me, gospoda, in vrag naj me vzame, ako ne boste zadovoljni z menoj!«

Ta govor ni ostal brez zaželenega učinka. Bivši opreda viteza Capestanga ter lakaj pri zvezdaru, profesorju in lekarnarju je bil na mestu sprejet v Turlupinovo gledališko družbo z naloge, da bo držal batine za prsto hrano. Uboji Cogolin je imel zdat vendar že svoje socialno stališče!

XLIII.

Blisk.

Vitez de Capestang se je zavedel v imenitni postelji. Počelal je okrog sebe in videl, da je soba, v kateri leži, osremljena in okrašena s pustim, a dragim razkošjem prvovrstne gostilne. Skozi polurazgrnjene zavese je padala vanjo lasna solnčna luč.

»Prekrasno jutro!« je pomislil naš junak. »Corbacque, kako bova divjala z mojim vrlim Bliskom! To bo kakor nalašč za mojo težko glavo. — Pfei! Samega hudiča sem moral lokati snoči!«

Vzdignil je glavo, toda brž mu je padla nazaj kakor bi bila privezana k blazini. Obležal je nepremično, z očmi uprtimi v slike ki so šle pred njim vstajati druga za drugo. Videl je pri »Velikem Henrikku« ječo, kjer je umiral od žele, in tujo damo, ki ga je zdravila, nato svoje bivanje v podzemeljski sobi pod Nubičevim nadzorstvom, in končno prepad, železno ploščo in neznanski vihak. Da, vse to se je dramilo, a le kot sen

strahoten sen, ki ga domišljija zaman hlepi obnoviti v celoti...

»Kakšna ostudna mora!« je rekel vitez sam pri sebi? Ušel sem tim iz pekla? Kje je dama s krinko? In črnek — kje? ... Ho! kdo sta ti dve prikazni?«

Dvoje mož je stopilo v sobo ter se približalo njegovi postelji. Prvi je bil oblečen v dolgo črno haljo, drugi je bil ves bel kakor tudi čepica v njegovi roki. Črnuh je bil velik tenak in mršav ter je nosil očala, njegov rdečelčni in kratkonogi tovariš pa je komaj račal od same tolišče.

»Kdo sta?« je zagodrnjal Capestang. »In kje sem? Kdo me je spravil semkaj?«

»Pst!« je dejal črnuh ter ga prijel za roko.

»Le tilho!« je šepnil tudi debeluhar, ozirale se boleče na vrata.

»Mari sem v noriščnici hudičeva dedca?« je vzrotil mladi mož. »Sal nisem znorel? Kdo ste pošast nepelnika? In vi, trebušnik, odkod ste se vzeli?«

(Dolge prih.)

Modna trgovina

A. Šinkovic nasl.

Ljubljana, Mestni trg

priporoča svojo ravnokar došlo zalogo modnega blaga. — Velika izbira pletenin za dame, gospode in otroke. — Cene nizke.

Steklenice

7/10 kupi v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah trdka M. FON, Ljubljana, Stari trg 6.

Tvrška M. FON,

Ljubljana, Stari trg 6

ima na razpolago večje množine

glaciranega in neglaciranega riža

ter razno kolonijalno in špicerjako blago, kakor tudi različna pristna, dalnjoazijska vina v steklenicah po najnižjih dnevnih cenah.

POSESTVO

se odda v najem ali tudi proda.

Posestvo se nahaja v Selu pri Ptuj, meri 4 orale obdelanih njiv, sadnega vrta itd. ter iz hiše z 2 sobami in kuhinje, gosp. poslopja, hleva 2 kravih prišed. — Pojasnila daje iz prijaznosti: JOS. KIRBSCH v Celju.

L. MIKUS
Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo
deležnikov in solčnikov
ter sprejemalnih palic.
Popravila se izvršujejo
točno in solidno.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele

Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

SOL Trstje

dobro mleto, belo oddaja najceneje v vrečah iz postaje Maribor, takoj

Anton Tonejc in drug
Maribor.

Priporočajte in razširjajte „Jugoslavijo“

Priporoča se trdka

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga šivalnih strojev v vseh opremljenih za domačo rabo, za krojače, original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in na debelo.

1927

Cosulich-Line

TRST—AMERIKA, New-York—Buenos-Ayres—

1463 Rio di Janeiro, — Santos — Montevideo.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike iz Slovenije edinole pri

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Odgovorni urednik Anton Pesek,

primerno skladišče

za kolonijalno blago od pet do šest vagonov v sredini mesta ali pa v okolici za takoj ali pa pozneje. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na upravo „Jugoslavije“ pod „Skladišče“.

Gospodarska zadruga v Gor. Radgoni

ima na prodaj večjo množino

ljutomerškega vina

iz l. 1918 in 1919. — Ponudbe naj se pošljejo na ravnateljstvo zadruge.

Čevlji!

velik vrst kakor bakanec in kamašne na veliko (debelo). Razpošilja trdka

Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 26, Ljubljana

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
Ljubljana, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Anton Kunstek

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja in čevljarških potrebščin v vsaki množini.

ŠTAMPILJE

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih naročilih znaten popust, **Ant. Steiner**, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Katalog

Banko

Dva tiskarska stroja

1. Frankental 68×101 cm
2. Würzburg 67×91 cm

Oba v zelo dobrem stanju se prodasta. Stroja proda le radi preselitve in nove preuredbe tiskarne „ZVEZNA TISKARNA“ v Ljubljani. — Stroja si kupec lahko ogleda v obratu ter ju preizkusi.

Otvoritveni oglas.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem otvoril v MARIBORU, SLOVENSKA ULICA 7, telefon št. 100

1. special. trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami.

Prevzemajo se tudi popravila pisalnih strojev vseh sistemov. Dalje sem prevzel zastopstvo pisalnega stroja znamke „Kontinental“. — Priporočam se ter prošim za obnen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Edvard Legat.

Velika božična prodaja.

Naznanjamo cenj. odjemalcem, da je ravnokar prispela večja pošiljatev različnega **za božična darila** zelo primernega blaga, osobito različno suknjo in drugo volneno blago za obleke, kostume in plašče, dalje pralni barhenti za bluze, srajce itd., fine volnene odeje, preproge in velika izbira zastorov na kose in metre, dalje različne pletenine kakor jopice, šalji, čepice, rokavice za dame, gospode in otroke, različno trikotážno in Tetra-perilo itd. Priporočamo se cenj. obisku:

A. & E. SKABERNE,
Mestni trg št. 10.

Koloture za štednjake

(Herdringe)

rešetke za peči (Roste)

i sav in trgovski lijev izradnje i dobavlja:

ljevaonica željeza „SMEV“, tvornice strojeva u Bielovaru.

POZOR! POZOR!

Knjigarne in trgovine s papirjem ter g. trgovci!

Lične žepne koledarje za leto 1921

v obliki 6×4 cm komad po 2 K 80 v in 12×7 cm komad po 9 K dobavlja vsako množino

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani.

Poštni predal 74.

Vedno v zalogi tudi lični notesi, bloki, pisar. knjige (blag. dnevniki).

Za otroke se priporočajo:

I. Kleinmayr-Bambergove umetniške knjige z mnogimi večbarvnimi slikami: Oddelek A: **Pravljice.**

Tekom prihodnjih dni izidejo: Št. 1. Rdeča kapica. St. 2. Pepelka. — Št. 3. Trnoljčica. — Št. 4. Sneguljčica. Enajst nadaljnjih pravljic izide pozneje. — Cena vsaki pravljici 32 K.

II. Fr. Rojec: „Tončkove sanje na Miklavžev večer“. Mladinska igra s petjem in tleh dejanjih. Vpodbila I. Erbežnik in F. Rojec. — Cena 20 K.

III. Tuckove: „Knjige za slikanje dopisnic“, in sicer: 1. „Za kratak čas“. — 2. „Zaklad za otroke“. — 3. „Mladi umetnik“. — 4. „Otroški vrtec“. — Cena vsaki knjigi 16 K.

Za odrasle pravkar izšla knjiga Cankar: „Mimo življenja“, trinajst novel in črtic iz svojih mladih let, navadna izdaja 20 K, vezana 30 K, prednostna izdaja 40 K.

Vse te knjige so jako prikladne za Miklavžovo in božično darilo; v veliko veselje pa so otrokom tudi ob vsaki drugi priliki. Naročajo se v naši knjigarni in po vseh drugih knjigotrožnicah.

Naj se zahteva božični katalog najnovejših del od **Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.**

parjena DRVA

za kurjavo z dolenskih postaj ter žagane bukove deske

kupuje veletrgovina z drvmi in ogljem **M. Herlinger, Karlovac.**

Prvorazredno

SJEME,

žiterica, kukuruza, grahorice, preje, muharji, povrča i originalno njemačko krmne repe dobavlja „**Sjemenar**“ d. d., Osijek, Gajev trg 1. Tel. br. 663. Brzjav Sjemenar, Osijek. Ček. post. št. br. 33346.

Karbid

in krasne karbidne namizne in rudokopne svetilke po tovarniški ceni nudi glavna zaloga

Ivo Andraschitz

Maribor, Vodnikov trg 4.

Pugel in Rossmann

veletrgovina z vinom

Maribor.

Brzjav: Pugalj Maribor. Tel. int. 34.

Dobavlja brez konkurence točilna, namizna in steklenična vina.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani